

Grimstad kommune
 Postboks 123
 4891 GRIMSTAD

Høring - revisjon av selskapsavtale for Aust-Agder museum og arkiv IKS

Forslag til endringer i selskapsavtalen til Aust-Agder museum og arkiv IKS sendes ut til ny behandling hos eierne i selskapet jf. Lov om interkommunale selskap § 5. I dette forslaget videreføres formuleringene i § 7 (representantskapet) og § 8 (valkomite) i eksisterende selskapsavtale. Dette som et resultat av tilbakemeldinger i den første høringsprosessen, og representantskapets vedtak i møtet 12.12.2024. Representantskapet behandlet på nytt forslag til endringer i selskapsavtalen i møte 15.12.2025, og endringene gjelder nå ordlyd i §9 (styret) og §15 (endring av selskapsavtalen).

Representantskapet ga samlet tilslutning til forslag av endringene.

Selve samarbeidsavtalen er vedtatt prolongert.

Frist for tilbakemelding er 1.5.2026, og sendes postmottak@aama.no og merkes med 26/00035.

Prosess

Endringer av selskapsavtalen har vært på flere høringer hos eierkommunene (16, inklusiv fylkekommunen). I 2023 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på endringer. Endringene har i hovedsak vært knyttet til to forhold; a) språklige justeringer b) endring i innhold for §7,8 og 9. Endringene har vært behandlet av representantskapet i flere møter på grunn av uenighet, men det er vedtatt endighet om §7 og 8.

I representantskapsmøte 7.5.2025 ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av ordførerne i hhv. Valle, Grimstad og Arendal kommune. Aust-Agder museum og arkiv IKS var sekretariat for gruppen. Arbeidsgruppens mandat var å foreslå nytt forslag til selskapsavtale basert på innspill fra kommunene, med en ordlyd som sikrer enighet om innhold.

Beskrivelse av endringer

Endringene er knyttet til ordlyd i §9 (styret). Arbeidsgruppen har også lagt inn forslag til endring i §15 (endring av selskapsavtalen).

Forslag til endringer i §9

POSTADRESSE

Aust-Agder museum og Arkiv IKS
 Parkveien 16A

4838 Arendal

E-POST

postmottak@aama.no

TELEFON

37 01 79 00

BANKKONTO

3000.30.39842

FORETAKSREGISTERET

986 088 695 MVA

VEL BEVART, GODT FORTALT

Aust-Agder museum og arkiv IKS består av KUBEN
 i Arendal, Grimstad bys museer og Setesdalsmuseet.

www.aama.no

§ 9 i opprinnelig selskapsavtale har denne ordlyden:

Styret har ansvaret for drifta av selskapet i samsvar med IKS-loven, selskapsavtalen og vedtak i representantskapet.

Styret har 8 medlemmer med personlege varamedlemmer. som med unntak av representantane for dei tilsette, blir valde for 4 år. 4 representantar med vararepresentantar veljast etter forslag frå hhv. Agder fylkeskommune, Valle kommune, Grimstad kommune og Arendal kommune. Fylkeskommune og disse kommunane skal også være sikra representasjon i styret. Styreleiar skal veljast etter forslag frå Agder fylkeskommune. 3/4 av representantskapsmedlemmane som er til stades må støtte styreleiarvalet.

Reglane i aksjeloven S 20 om kjønnsmessig fordeling i styret skal gjelde ved val til styret. Dei tilsette skala ha to styremedlem med personlege varamedlem, som blir vald av og mellom dei tilsette i tråd med IKS-loven S 10.

Dagleg leiar og nestleiar kan ikkje representere dei tilsette i styret.

Styreleiar har møte- og talerett i representantskapet.

Styret representerer selskapet utad. Styret kan gje styremedlem eller dagleg leiar rett til å forplikte selskapet aleine eller i fellesskap.

I forslag til ny selskapsavtale er foreslått ordlyd denne:

Styret har ansvaret for drifta av selskapet i samsvar med IKS-lova, selskapsavtalen og vedtak i representantskapet.

Aust-Agder museum og arkiv IKS skal ha eit styre på 8 medlemmer, valde av representantskapet for ein periode på to år. Halvparten av medlemmene skal veljast kvart andre år for å sikre kontinuitet i styret.

Alle deltakarar kan kome med framlegg til styremedlemmer. Agder fylkeskommune, Valle kommune, Grimstad kommune og Arendal kommune skal ha særskild rett til å vere representert i styret, og foreslår kandidatar til valkomiteen. Styremedlemmene vert valde av representantskapet etter innstilling frå valgkomiteen.

Styresamansettinga skal veljast ut frå kompetanse og vere tilpassa formålet og eigenarten til selskapet. Styremedlemmer bør ikkje veljast blant sitjande kommunestyre-/fylkestingsrepresentantar frå deltakarkommunane.

Representantskapet vel også 5 varamedlemmer som blir valde for fire år om gongen. 2 faste medlemmer og ei varamedlemsliste med 2 medlemmer blir vald av og blant dei tilsette. Medlemmer frå dei tilsette blir valde for to år om gongen.

For innkalling og saksbehandling i styret gjeld lov om IKS.

Reglane i aksjeloven om kjønnsmessig fordeling i styret skal gjelde ved val til styret.

Dagleg leiar kan ikkje representere dei tilsette i styret.

Styreleiar har møte- og talerett i representantskapet.

Styret representerer selskapet ut mot omverda.

Arbeidsgruppens begrunnelse for endringene

Ny ordlyd skal sikre at Aust-Agder museum og arkiv IKS har et styre med presis, relevant og bredt sammensatt kompetanse. Styremedlemmene har en sentral rolle i å ivareta både drift, utvikling og måloppnåelse for selskapet. Styret representerer Aust-Agder museum og arkiv IKS, og skal arbeide for å realisere virksomhetens formål, uavhengig av bostedskommune eller hvem som har foreslått kandidaten.

Endringen innebærer også en forbedring av styrearbeidet ved å innføre varamedlemmer i nummerert rekkefølge i stedet for personlige varamedlemmer. Dette gir bedre kontinuitet i styresammensetningen og sikrer stabilitet over tid. Varamedlemmer velges for fire år om gangen.

Ordlyden gir alle eierkommunene mulighet til å foreslå styremedlemmer, men sikrer Agder fylkeskommune, Valle kommune, Grimstad kommune og Arendal kommune en særskilt rett til å være representert i styret etter innstilling til valgkomiteen. En slik løsning kan gi forutsigbarhet for noen av de største eierne, og sikre stabilitet og geografisk representasjon. En slik løsning må ta hensyn til at styresammensetningen skal velges ut fra kompetanse og være tilpasset formålet og egenarten til selskapet

Forslag til endringer i §15

§15 i opprinnelig selskapsavtale har denne ordlyden:

For endringer i selskapsavtalen gjeld IKS-loven. Mindre endringer kan handsamast av representantskapet.

I tillegg til samrøystekrava i IKS-loven kan paragraf 8 andre ledd i denne avtalen berre endrast samrøystes.

I forslag til ny selskapsavtale er foreslått ordlyd denne:

Endringer i selskapsavtalen som gjeld forhold nemnde i § 4 tredje ledd i lov om interkommunale selskap – herunder:

- *selskapet sitt namn*
- *føremål*
- *deltakarar*
- *deltakarane sitt ansvar og innskotsplikt*
- *innskotskapital*
- *selskapsform og grunnleggjande rettar*

skal vedtakast av kommunestyret eller fylkestinget i alle deltakarkommunar/fylkeskommunar.

Andre endringer i selskapsavtalen kan vedtakast av representantskapet med minst to tredelar av dei avgitte røystene, med mindre anna er fastsett i denne avtalen.

Arbeidsgruppens begrunnelse for endringene

Selskapsavtalen er det sentrale styringsdokumentet for interkommunale selskap og regulerer både organisering og ansvarsforhold. IKS-loven §4 stiller klare krav til hvordan selskapsavtalen skal utformes og endres. For å sikre lovsikkerhet, demokratisk kontroll og forutsigbarhet er det avgjørende at selskapsavtalen har presis ordlyd når det gjelder endringsprosesser.

Uklare formuleringer kan føre til:

- Ugyldige vedtak dersom endringer gjøres av feil organ.
- Risiko for lovlighetskontroll og omgjøring av beslutninger.
- Manglende etterlevelse av lovens krav om politisk behandling av sentrale punkter.

Formålet med foreslått endring i §15, er å fastsette en tydelig bestemmelse i selskapsavtalen som skiller mellom:

Endringer som krever vedtak i kommunestyrene/fylkestingene (lovpålagte punkter i §4 tredje ledd), og endringer som kan vedtas av representantskapet (mindre justeringer).

Forslag til vedtak

VÅR DATO
13.01.2026

VÅR REFERANSE
26/00035-1

..... kommunestyre / bystyre / fylkesting, vedtar som deltaker i Aust-Agder museum og arkiv IKS, å slutte seg til forslaget til endringer i selskapsavtalen, jfr. vedtak i representantskapet 15.12.2025.

Vedlegg:

1. Gjeldende selskapsavtale
2. Forslag til ny selskapsavtale

Med hilsen

Trude Jakobsen
Leder av administrasjon og fellestjenester
Aust-Agder museum og arkiv IKS